

Še enkrat bi jih (o)skubili

Pred tremi leti razlaščene podrejene obvezničarje in delničarje največjih slovenskih državnih bank v teh dneh s ponodbami za odškodninske tožbe zasipavajo odvetniki (rok za vložitev tožbe je 18. december)

DAMIJAN TOPLAK

Na uredništvo Večera se je obrnil bralec, sicer imetnik pred tremi leti izbranih takrat več tisoč evrov vrednih podrejenih obveznic NLB. Dejal je, da dobiva ponudbe odvetnikov, da bi še do 18. decembra letos, ko poteče zastaralni rok, vložil odškodninsko tožbo za nezakonito razlastitev ter za začetek za pravno zastopanje odštel tisoč evrov. Ker nekateri menda zatrjujejo, da je tožba razlaščenih podrejenih obvezničarjev (pa tudi delničarjev) NLB, Nove KBM, Abanke z Banko Celje praktično vnaprej dobljena, je bralec svojem nesojenemu odvetniku ponudil 30-odstotni zaslužek od nazaj povrnjenega zneska nakupa podrejenih obveznic NLB, a ga je odvetnik odslovil, da je to nesprejemljivo, saj ni garancije, da bo s tožbo uspel.

Za večino nekdanjih delničarjev Nove KBM tožba ni smiselna

Zakaj bi torej naš bralec in drugi izbrisani obvezničarji in delničarji potem šli v samostojno odškodninsko tožbo in ali bi se mu lahko zgodilo, da bo še enkrat ostal brez svojega denarja, saj mnogi med njimi niti prvič niso vedeli, da sploh ne kupujejo navadnih obveznic, ampak podrejene obveznice, ki štejejo kot kapital in z njimi tvegajo izgubo denarnega vložka. Odvetnica **Tamara Kek**, ki zastopa predvsem imetnike izbranih bančnih obveznic, je za Večer povedala: "Svojim strankam svetujemo vlaganje tožb še pred 18. decembrom letos zaradi varovanja zastaralnih rokov za odškodninske tožbe proti poslovnim bankam. Bolj kot izbranim delničarjem odškodninsko tožbo svetujemo izbranim obvezničarjem, saj se njihov zahtevek nanaša na nominalni znesek nakupa in pri nekaterih vrstah obveznic tudi zapadle obresti, medtem ko so bančne delnice po večini še pred izbrisom bile precej razvrednotene in so tožbe v tej fazi stroškovno upravičene zlasti za tiste z bodisi večjim lastništvom delnic oziroma za imetnike določenih vrst delnic. V naši

pisarni tako zastopamo predvsem izbrisane obvezničarje NLB, Nove KBM, Abanke in Probanke, med delničarji pa le nekdanje delničarje NLB. Združujemo do deset tožnikov v skupno tožbo, kar pomeni pocenitev stroškov odvetniških storitev v nadaljnjih fazah postopka. Tožniki plačajo za tožbo in prvo pripravljeno vlogo fiksen znesek, za vse nadaljnje vloge in za zastopanje na narokih se bodo stroški delili med tožnike na eni tožbi. Če ponazorimo na konkretnem primeru: če jih ima deset tožnikov na tožbi po deset tisoč evrov zahtevka, skupno torej 100 tisoč evrov, znaša strošek pripravljene vloge za vsakega tožnika 89 evrov plus DDV. Ocenjujemo, da je stroškovno najbolj problematična višina sodne takse, saj bi ta za posameznega tožnika pri vrednosti tožbenega zahtevka okoli 10 tisoč evrov znašala preko 400 evrov. Tudi zato bomo skušali v teh primerih doseči oprostitev plačila sodnih taks, da bi se lahko čim več oškodovancev tudi v nadaljevanju odločilo za odškodninske tožbe vsaj zoper Banko Slovenije, saj bo zoper njo mogoče vložiti tožbo tudi še pol leta po prenovljenem bančnem zakonu, ki je še v nastajanju. Menimo pa, da bo tudi novi zakon verjetno predmet presoje pred ustavnim sodiščem." Kekova dodaja, da je zastaralni rok v primeru vrednostnih papirjev Banke Celje konec leta 2017, zato tožb zoper Banko Celje ne bodo vlagali že sedaj.

Zahtevali bodo revizijo izračuna bančne luknje

Da se ne bo odločil za odškodninsko tožbo, nam je kot nekdanji delničar Nove KBM dejal tudi dr. **Peter Glavič**, dober poznavalec bančne razlastitve s konca leta 2013. Glavič vztraja, da tedaj izračunana več kot pet milijard evrov velika bančna luknja ni bila realna, na kar kaže tudi to, da se do tedaj enormno oblikovane rezervacije in slabitve počasi že sproščajo, poslovne banke pa v sedanjih dobrih gospo-

darskih razmerah z njimi že ustvarjajo dobičke. Peter Glavič meni, da ni naključje, da ni uzakonjena možnost skupinskih tožb, saj ima od visokih sodnih taks korist predvsem država. Tudi on je prepričan, da je bolj smiselna odškodninska tožba v primeru izbranih (podrejenih) obvezničarjev kakor delničarjev. "Delnice Nove KBM so bile s strani države večkrat, tudi po neupravičeno prenizki ceni dokapitalizacijskih delnic, popolnoma razvrednotene. Pri društvu **VZMD** se bo vztrajalo, da je bila zadnja realna knjigovodska vrednost delnice Nove KBM vsaj 5,37 evra, toda če ni imel nekdo vsaj za 300 evrov delnic Nove KBM, torej 56 delnic Nove KBM ali več, bi mu stroški tožbe 'najedli' morebiti dobljeno odškodnino. Ker pa je večina **malih delničarjev** Nove KBM v povprečju po 27 evrov za delnico na začetku kupila za 1380 evrov delnic, se večini ne bo izplačalo vlagati odškodninskih tožb," je jasen Glavič. Povedal je še, da bodo raje predlagali revizijo leta 2013 izračunane petmilijardne bančne luknje, kar naj opravi računsko sodišče pod nadzorom nacionalnega preiskovalnega urada, s čimer naj se ugotovi, ali niso bili nekdanji lastniki bank in bančnih obveznic oškodovani, sploh ker so bile nekatere naložbe bank (vrednostni papirji, nepremičnine) močno podvrednotene in je bila posledično prikazana večja bančna izguba. Tudi obseg slabih posojil v teh bankah naj bi bil občutno previsok.

Pri vlaganju odškodninskih tožb izbrisane bančne delničarje in obvezničarje najbolj ovirajo visoke sodne takse

Nekdanjim malim delničarjem (in obvezničarjem) bank, največ jih je bilo pri Novi KBM, se na poti do njihove odškodnine postavljajo bolj ali manj visoke ovire. Foto: Sašo BIZJAK